Eeva-Johannan eduskuntaterveiset huhtikuu 2024

Huhtikuu alkoi pääsiäisen lomien jälkeen järkyttävällä uutisella Vantaalla tapahtuneesta kouluampumisesta. Erityisen järkyttävän uutisesta teki tekijän ja uhrien ikä. Sekä ampuja että menehtynyt ja loukkaantuneet oppilaat ovat kaikki vain 12-vuotiata. Eduskunnassa tragediaa muistettiin hiljaisella hetkellä. Myöhemmin eduskunta kävi kaikkien eduskuntaryhmien yhteisestä aloitteesta ajankohtaiskeskustelun kouluturvallisuudesta. Itse korostin keskustelussa kouluväkivallan taustalla oleviin juurisyihin puuttumista.

Huhtikuussa oli myös pitkään odotettu hallituksen kehysriihi, jossa päätettiin lähes 3 miljardin euron lisäsopeutustoimista. Positiivista oli, että hallitus vihdoin totesi myös verotuksen tarkastelun olevan tarpeellista, mutta verotoimia olisi tullut kohdentaa eri tavoin. Nyt suurimmat veronkorotukset kohdistuvat eläkeläisille ja yleiseen arvonlisäveroon, joka tulee vaikuttamaan erityisesti pienituloisiin, kun hinnan nousua ei kompensoida mitenkään.

Kuun loppupuoliskolla vielä eduskunnassa käytiin pitkään keskustelua sekä koko opposition yhteisestä sote-välikysymyksestä että lakko-oikeuden rajoittamisesta.

Aikuiskoulutustuen lakkauttaminen ei tue elinikäistä oppimista
Aikuiskoulutustuen lakkauttamisesitys on edennyt eduskunnassa ja sivistysvaliokunta antoi siitä huhtikuun aikana lausunnon työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle. SDP:n sivistysvaliokunnan ryhmässä jätimme lausuntoon eriävän mielipiteen, jossa vastustimme tuen lakkauttamista. Aikuiskoulutustuen lakkauttaminen varsinkin ilman minkäänlaista korvaavaa järjestelmää on erikoinen päätös ja heikentää elinikäistä oppimista. Aikuiskoulutustuki on ollut melko hyvin toimiva ja julkiselle taloudelle edullinen malli. Hallitus näyttää haluavan nyt korvata sen valtion takaamalla lainalla.

Viime vuonna sote-alalle kouluttautui yli 6000 alanvaihtajaa aikuiskoulutustuen turvin, ja opetus- ja kasvatusalalle toista tuhatta. Lisäksi yli 3500 sote-alan ammattilaista jatko- kouluttautui aikuiskoulutustuen avulla. Silti esimerkiksi pääkaupunkiseudulla on ollut jo pitkään pulaa pätevistä varhaiskasvatuksen ammattilaista. Ammattitaitoisen ja pätevän työvoiman saatavuuden tilanne on pääkaupunkiseudun ohella vakava eri puolilla maata.

Kehysriihestä eläkeläisten veronkorotuksia
Pitkään odotettu hallituksen kehysriihi saatiin huhtikuussa valmiiksi melko nopeasti. Hallitus päätti lähes kolmen miljardin lisäsopeutuksista, joista noin puolet tehdään veronkorotuksin ja noin puolet leikkauksin. Oli hienoa, että hallitus vihdoin tunnusti, että myös verotoimia tarvitaan valtion talouden tasapainottamiseen, kun kokonaisveroasteemme laskee ilman erillisiä toimia. Hallituksen suurimmat verokorotukset kuitenkin kohdistuvat eläkkeisiin ja yleiseen arvonlisäveroon.

Eläkeläisten verotusta hallitus nostaa eri keinoin sekä eläkevähennyksen, että suoran veronkorotuksen kautta. Veronkorotukset koskevat yli 1900 euroa kuussa eläkettä saavia eli noin 600 000 eläkeläistä. Vuodessa 30 000 euroa eläkettä saavalla korotukset tulevat tarkoittamaan noin 100 euroa vuodessa. Lisäksi hallitus aikoo poistaa vapaaehtoisen eläkesäästämisen verotuen. Hallitus pitkään lupasi pitää eläkeläiset leikkausten ulkopuolella, mutta nyt heidän kukkarolleen tullaan myös.

Hallituksen toinen merkittävä verotoimi on yleisen arvonlisäverokannan nostaminen 24 prosentista 25,5 prosenttiin. Hallitus siis nostaa hintoja eikä aio mitenkään kompensoida tätä kaikista pienituloisimmille. Samalla, kun sosiaaliturvaa on leikattu merkittävästi ja indeksit on jäädytetty heikkenee pienituloisten ostovoima entisestään ja ihmiset ja perheet joutuvat entistä tiukemmalla.

Positiivistakin hallituksen veropäätöksissä on. Hallitus aikoo nostaa makeisten, tupakan, virvoitusjuomien ja väkevien viinojen veroa. On hyvä, että epäterveitä tuotteita verotetaan kovemmin terveyshaittojen vähentämiseksi. Tosin samalla hallitus laskee oluen verotusta ja vapauttaa entistä vahvempia juomia ruokakauppaan.

Hallitus myös kiristää jonkin verran suurituloisten ansiotuloverotusta, mutta heidän verotuksensa jää yhä aikaisempaa kevyemmäksi. 2000 euron veroalesta otetaan nyt takaisin 300 euroa. Hallitus kuitenkin jätti pääomaverotuksen kokonaan koskematta vaikka sieltä olisi löydettävissä muun muassa listaamattomien yritysten verotuksen tuomisessa tasavertaiseen asemaan muiden kanssa satoja miljoonia lisätuloja.

Lisäleikkauksia koulutukseen
Verotoimien lisäksi hallitus päätti kehysriihessään merkittävistä lisäleikkauksista. Purran leikkuulaudalla ovat erityisesti sote, koulutus ja järjestöjen rahoitus.

Nyt viimeistään lähti täysin pohja koulutuksen erityissuojelus puheista, sillä kehysriihessään hallitus päätti leikata ammatillisesta koulutuksesta. Hallitus kertoo, että leikkaukset tullaan osoittamaan aikuiskoulutukseen, mutta näin suuri leikkaus tulee välttämättä vaikuttamaan ammatilliseen koulutukseen laajemminkin. Hallitus näin myös jatkaa työtään jatkuvan oppimisen heikentämisessä samalla, kun maassa on kipeä pula osaajista, joista puolet ovat ammatillisen koulutuksen aloilta.

Tämän lisäksi vielä hallitus rikkoo toisen asteen maksuttomuuden muuttamalla oppimateriaalit ja ylioppilaskirjoitukset maksulliseksi opiskelijalle sen vuoden jälkeen, jona hän on täyttänyt 18. Tämä oli hallitukselta erityisen erikoinen ja suorastaan törkeä päätös, jonka käytännön toteuttaminen on täysin epäselvää ja tulee vain lisäämään hallinnollista työtä. Onneksi SDP:n kuntapäättäjät 70 kunnassa, myös meille Turussa, ottivat nopeasti aloitteen käsiinsä ja esittivät kunnissaan täyden maksuttomuuden jatkamista hallituksen toimista huolimatta. Lisäksi hallitus rankaisee opiskelijoita entisestään laittamalla heidät takaisin yleistä asumistukea alhaisemmalle opintotuen asumislisälle.

Koulutuksen lisäksi kovia lisäleikkauksia sotepalveluihin

Koulutuksen lisäksi kovia lisäleikkauksia sotepalveluihin. Marinin hallituksen keskeisissä saavutuksissa hoitajamitoituksessa ja hoitotakuussa otetaan askel taaksepäin menneisyyteen. Hoitajamitoitusta alennetaan 0,6 ja hoitotakuu palaa nykyisestä kahdesta viikosta kolmeen viikkoon. Suun terveydenhuollossa neljästä kuukaudesta kuuteen kuukauteen. Lisäksi asiakasmaksuja korotetaan, vaikka suomalaiset maksavat hoidostaan jo nyt poikkeuksellisen suuren osuuden itse. Lisäksi viiden sairaalan yöpäivystys lakkautetaan.

Tämän päälle vielä sosiaalihuoltoon ollaan tekemässä sadan miljoonan euron leikkaus, josta yllättyi itse asiasta vastaava ministerikin. Vielä on auki, mistä tämä sata miljoonaa euroa olisi tarkoitus löytää. Samalla, kun hallitus heikentää julkisia palveluita, löytyy rahaa yksityisten terveysjättien voittoihin kelakorvauksia nostamalla. Pienituloiselle parin kympin kelakorvausnosto ei kuitenkaan paljoa lohtua tuo.

Nämä leikkaukset tulevat heikentämään ihmisten hoitoonpääsyä. Varsinkin hoitotakuun leikkaaminen voi tulla kalliiksi, kun avunsaanti pitkittyy ja ongelmat pahenevat apua odottaessa. Tämä yhdistettynä erittäin tärkeää ennaltaehkäisevää työtä tekevien järjestöjen rahoituksen kovaan leikkaukseen tulee heikentämään ihmisten hyvinvointia ja lisäämään kustannuksia pidemmällä aikavälillä.

Kouluturvallisuus ei parane ilman juurisyihin puuttumista
Koulurauha ja -turvallisuus huolestuttaa meitä kaikkia. Kouluampumisten taustalla oleviin tekijöihin tulee kiinnittää huomiota. On hätkähdyttävää, että kouluampumisten taustalta löytyy hämmästyttävän usein tekijän kokemaa kaltoinkohtelua, yksin jättämistä ja ulossulkemista. Tutkimuksen (Leary, Kowalski & Smith, 2003) mukaan 15:stä amerikkalaisesta kouluampujasta 13 oli kokenut yhteisönsä torjuntaa, ulossulkemista tai muunlaista kaltoinkohtelua.

Ei riitä, että huolehdimme harrastuksista, kouluterveydenhuollosta, kuraattoreista, psykologeista tai mielenterveyspalveluista. Tärkeänä muutoksen avaimena on kasvattaa lapset ja nuoret sellaiseen yhteisöllisyyteen, jossa ketään ei jätetä ulkopuolelle tai yksin eikä ketään kiusata – niin kodeissa, päiväkodissa, koulussa kuin myöhemmin työyhteisöissä.

Ostrakismi eli yhteisöstä ulos sulkeminen aiheuttaa suurta inhimillistä kipua. Se aiheuttaa kipua ja uhkaa yhteenkuuluvuuden tunteelle, itsetunnolle ja merkityksellisyydelle. Ostrakismi eli yhteisöstä ulos sulkeminen aiheuttaa suurta inhimillistä kipua. Pitkittyessään se voi saada aikaan eristäytymistä, masentuneisuutta, keinottomuutta ja toivottomuutta.

Kiusaamisen ja kouluväkivallan ehkäisemisen lisäksi erityinen huomio pitää kohdistaa ulos sulkemisen eli ostrakismin kitkemiseksi suomalaisesta yhteiskunnasta, eli yhteisöllisyyttä pitää vahvistaa. Monia erilaisia toimia tarvitaan, mutta yhtenä keinona on esimerkiksi tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetuksen määrän lisääminen varhaiskasvatuksen ja koulujen opetussuunnitelmiin, jotta lapsista ja nuorista kasvaa toiset ihmiset huomioon ottavia, empaattisia aikuisia.

Koko opposition yhteinen välikysymys sotesta

Huhtikuussa SDP onnistui myös ensimmäistä kertaa tämän kauden aikana kokoamaan koko opposition yhteiseen välikysymykseen sairaalaverkon alasajosta. Hallituksen politiikkaa ajaa jo valmiiksi taloushaasteissa olevia hyvinvointialueita ahteelle ja pakottaa tekemään merkittäviä leikkauksia lähipalveluihin ja sitten hallitus vielä suunnitteli sairaalaverkostomme merkittävää alasajoa. Kehysriihessä hallitus sentään perääntyi osasta asiantuntijaryhmän esityksistä, mutta silti päivystyspalveluita tullaan heikentämään useilla alueilla, mahdollisesti myös Salossa, heikentäen palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta. Samalla hallitus tekee myös edellä mainitsemiani leikkauksia palveluihin ja myös sote-järjestöjen tärkeään työhön.

Keskustelussa esitettiin epäluottamusta sekä hallitukselle, että ministeri Juusolle, joka on ollut kykenemätön suojelemaan oman toimialansa elintärkeitä palveluita leikkauksilta. Jos ministerille tulevat sadan miljoonan euron leikkaukset omalle tontilleen täysin yllätyksenä on syytä kysyä, onko hän täysin tehtävänsä tasalla. Odotetusti kuitenkin hallitus ja Juuso saivat eduskunnan luottamuksen, mutta pian pääsemme taas kuitenkin keskustelemaan ja äänestämään hallituksen luottamuksesta,

kun kuun lopussa Keskusta ja Liike nyt ilmoittivat uudesta välikysymyksestään koskien hallituksen talouspolitiikkaa.

Eurovaalit lähenevät

Tänä kesänä järjestetään Euroopan unionin parlamentin vaalit. Vaalipäivä on 9.6. ja vaalikampanjat alkavat vähitellen käynnistymään. SDP:n eurovaalikampanja avataan ja vaaliohjelma julkaistaan 3.5. SDP:n hienon ehdokasjoukon löydät täältä. Kannattaa lähteä mukaan ehdokkaiden kampanjaan edistämään SDP:n voittoa. Emme voi antaa oikeistolle mahdollisuutta muodostaa enemmistöä parlamentissa. Äärioikeisto on huolestuttavassa nousussa ympäri Euroopan ja vahvin vastavoima tälle ovat SDP ja sen sisarpuolueet. Ehdokkaat tulevat kiertämään myös Varsinais-Suomessa, joten kannattaa seurata eri tiedotuskanavia ja tule tilaisuuksiin keskustelemaan ehdokkaiden kanssa, jos oma ehdokas vielä mietityttää.

Hauskaa Vappua sinulle!
Eeva-Johanna

Kolumnit

Kouluturvallisuus ei parane vain juurisyihin puuttumalla
Skoltryggheten förbättras endast genom att åtgärda grundorsakerna till otryggheten

Tiedotteet

Sivistysvaliokunnan SD-edustajat: Aikuiskoulutustuen lakkauttaminen ei tue elinikäistä oppimista
SDP:n Eloranta: Kouluturvallisuus ei parane ilman juurisyihin puuttumista
Kansanedustajien sisäilmaryhmä vaatii asuntokauppojen kuntotarkastuksille laatustandardeja: ”Kuka vain voi nyt ryhtyä kuntotarkastajaksi”

Tapaamiset ja tilaisuudet

2.4. Sivistysvaliokunnan ja Ylen tapaaminen musiikkitalossa
3.4. Tulevaisuusvaliokunnan seminaari Finnish Internet Forumin kanssa
3.4. Turun nuorisovaltuusto eduskunnassa vierailulla
3.4. Eduskunnan allergia- ja astmaverkoston tapaaminen
3.4. Kansallisoopperan ja -baletin hallintoneuvoston kokous
3.4. Taiwanin lähettilään tapaaminen
4.4. Tapaaminen Sanaston Linda Lappalaisen ja Niin Vettensalon kanssa Celia-korvauksiin liittyen
4.4. Alkon hallintoneuvoston kokous
5.4. Suomen ETYJ-valtuuskunnan kokous
8.4. EDutu!-podcastin nauhoitus
10.4. Eduskunnan ryhmän yksinäisyyden ja ostrakismin vähentämiseksi Suomessa kokous
10.4. Harjoittelukoulujen Enorssi-verkoston edustajien tapaaminen
10.4. SDP:n nuorisopoliittisen työryhmän kokous
11.4. Runosmäen eläkkeensaajien eläkeläiskerhossa kertomassa ajankohtaisesta poliittisesta tilanteesta
15.4. Turun ammattikorkeakoulun hallituksen kokous
15.4. Varsinais-Suomen kansanedustajien tapaaminen aiheena: Naantali-Raisio-ratayhteys
15.4. Varsinais-Suomen maakuntaliiton hankerahoitusjaoston kokous
15.4. Turun kaupunginvaltuuston kokous
16.4. Tapaaminen Musiikkituottajat - IFPI Finland ryn Antti Kotilaisen kanssa
17.4. SDP:n eduskuntaryhmän ja puoluehallituksen yhteinen iltakoulu
18.4. Opetushallituksen johtokunnan kokous
18.4. Sähköherkkyyssäätiön toimijoiden tapaaminen
20.4. Uudenkaupungin kevätmarkkinoilla
22.4. Varsinais-Suomen maakuntaliiton maankäyttöjaoston kokous
22.4. Varsinais-Suomen maakuntahallituksen kokous
23.-26.4. Turun ammattikorkeakoulun matka tutustumaan yhteistyökumppanikouluihin
29.4. Vapi ryn aamiaistapaamisessa kertomassa ajankohtaisista järjestöasioista

Minulle ajatuksesi ja kommenttisi ovat tärkeitä. Ota yhteyttä:

eeva-johanna.eloranta@eduskunta.fi
puh. 050 523 2309

Avustajani eduskunnassa
Ville Kurtti
ville.kurtti@eduskunta.fi
puh. 050 300 43